

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ APARE DUMINECA ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
" " " " " " pe 1/2 de an 5 cor.
" România și străinătate pe an 14 frc.
" " " " " " pe 1/2 an 7 "

Manuscrisele se adresează redacțiunii
„Foaia Diecezană” iar banii de prenumără-
țiune și inserțiuni administrațiunii „Tipo-
grafia și Librăria diecezană” în Caransebeș
Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
edictie etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
până la 150 de cuvinte 7-50 cor., până la 200
de cuvinte 10 cor., de aci în sus 12 cor.

† Dr George Dragomir.

În momentul ultim ne sosește vestea zguduitoare, că distinsul nostru protopop Dr George Dragomir și-a dat sufletul în mânele Creatorului. A trebuit să se sfârșească departe de pământul său, unde a muncit pentru ridicarea prestigiului bisericii și a neamului și pe care atât l-a iubit. Nu i-a fost dat să-și vadă încă odată casa, mama și rudeniile, nu i-a fost dat să-și mai vadă turma încredințată lui spre păstorie și roadele activității sale în tractul Bisericii-albe, pe care l-a condus cu dibăcie 5 ani de zile. A murit în spitalul din *Sopron* în urma unei boale acute de stomac, contractate în cursul celor 17 luni, ce le-a petrecut ca internat. Rămășițele sale pământești vor fi transportate la Logoj, ca să-și doarmă somnul de veci alături de acei distinși fi ai Banatului, cari întocmai ca și Dr George Dragomir, au fost fii credincioși ai bisericii strămoșești, ai neamului românesc și ai patriei noastre. Cu Dr George Dragomir apune în mormânt un bărbat integru și golul ce-l lasă în urma sa, cu greu se va putea îndeplini.

S'a născut la 1870 în Logoj, din părinții Iosif și Ecaterina. A absolvat școalele elementare și liceale în Logoj, seminarul teologic din Caransebeș și facultatea teologică din Cernăuț, unde a luat și doctoratul în anul 1896. Dela 1897 până la 1900 a fost profesor și prefect la seminarul teologic din Arad și dela 1900 până la anul 1912 profesor, și mult timp și perfect, la seminarul nostru teologic. În 1912 a trecut în calitate de protopop la Biserica-albă, în fruntea cărui tract a fost chemat prin încrederea unanimă a obștei românești.

Atât ca profesor, cât și ca protopop, a fost omul muncii. A fost membru al tuturor însoțirilor noastre culturale, deputat sinodal și congresual, reprezentant orășanesc și membru al congregației comitatene. Dintre scrierile sale amintim opul de valoare: „Teologia morală”.

Fie ca sufletul său năcăjit, să fie părtaş în cor-turile dreptilor de fericirea vecinică, care nu i-a fost hărăzită în această vale a plângerii și a ispitelor!

Războiul

Meditație de preotul Aureliu Iana.

În fața mâniei lui Dumnezeu stau cu frică popoarele și națiunile adunate în mii de biserici și la milioane de altare, și recunoscând mânia, puterea și tăria voinței de-a putea ajuta omenimei, sunt fără de grai. Văduvele sărace și părăsite se roagă desperate în singurătatea căsuței lor și în rugăciunea lor nu cer nimic pentru ele, ci pentru soții duși și căzuți și pentru orfanii rămași pe drumuri. Și de ar apare înaintea lor îngerul morții, ca să curme firul vieții lor desperate, cât de fericite ar fi! Dar inima de mamă sângerează și se rupe din pieptul suspinător, pentru orfanii ce le-a rămas. Patria cere și pretinde în luptele acestea groaznice vieți, pentru fericirea și siguranța ei. Mii de vieți se jertfesc și își împlinesc datorința, ca să asigure celor de acasă, debili și neputincioși, o fericire durabilă. Mama plânge de dorul fiului căzut, dar aduce jertfa aceasta cu drag, pentru că datorința pretinde și poruncește, și în această desperare strigă cu psalmistul: „*noi trebuie să suferim, însă mâna celui Atotputernic poate schimba toate*” (Ps. 77)

Și Doamne, ce privești și teatru! Fapturile mânilor lui Dumnezeu, să steie față în față ca flarele sălbatice, să ajungă în prinsoare, în rane și în moarte! Fii unui părinte, cari nesocotind cele mai dulci și plăcute însușiri ale dragostei, chemați a trăi o viață comună și fericită, a se bucura de toate bunătățile ce numai a dat această fericire pământească, să steie față în față îndușmăniți și aflându-și fiecare ținta să se omoară, Oameni, cari sunt veniți din mari depărtări ale lumii, cari nici când nu s'au văzut nici cunoscut, cu atât mai puțin să se fi vătămat, să răped unul spre altul spre omor și nimicire. Însă strigătul desperat al măcelului se aude, bubuitul tunului, al șrapnelului și feluritelor arme omoritoare s'a pornit, grămezi de oameni năvălesc spre olaltă și seucid. Mii și

mii de inimi sunt pline de ură și răzbunare și așteaptă fiecare momentul, ca plumbul să pătrundă corpul și inima sa, și nu mai are nici o clipită timp, ca să-se cugete la vatra sa, la îmbătrânitul tată, la femeia plângândă și plină de dor, la nevinovații prunci și la întristații și jalnicii frați și surori. Fiecare luptă pentru viață și învingere. Fiecarui luptător îi este egală viața și moartea și tot eul său este prefăcut într-o ură și răzbunare. Din privirile lor desperate nu vezi decât încruntări și dor de a omorî. Om cade lângă om, zdrobit de arma ucigătoare, cu cuvinte de durere și cu dor pe buze. Calul rânchiază și calcă cu picioarele oasele stăpânului său, care l-a nutrit și ținut ca pe un prunc. Lumina tunului orbește ochiul și tâmpește urechea așa, că larma, oftatul, suspinul, gemetul și strigătul desperat al celor căzuți pe câmpul de luptă umple văzduhul, și cum nu este nimeni care să-i audă și să le vină într'ajutor, se perde în negura nopții, în lumea vecinicii.

Ce privește grozavă acolo, unde triumfătorul și-a aflat onoarea, norocul și unde cel căzut, nenorocitul, și-a aflat moartea. Cel plin de sânge, căzut în amețeaia, reculegându-și debilele puteri, cearcă să se ridice, ca să cadă din nou în abisul morții; cel muribund și plin de rane de moarte abia suspinând închide ochii desperat, că n'are cine să-i vină într'ajutor, să-i aline măcar pe un moment durerile, cade amețit de durerile ranelor primite, și își dă sufletul.

Cine aruncă privirea în locuințele pline de pușcături ale mulțimilor de orașe și în colibele sărăcuțe ale satelor părăsite, unde s'au petrecut luptele, oare nu va vedea suspin și durere? Cum cutare moșneag, ajuns la sfârșitul zilelor sale, le petrece în năcaz și în dor după cei pe cari i-a crescut, căroră le-a agonisit avere și pentru cari și-a jertfit o viață întreagă, și-a tras îmbucături de la gură, ca să-le păstreze lor și să-i vadă fericiți. Și iată toate speranțele sale sunt spulberate în vânt, căci aceia căzut-au jertfă glonțului nimicitor pentru tron și patrie. Cu câtă trudă și sânguință n'a adunat el ani îndelungați pentru restul zilelor celor de pe urmă, și iată toate nădejtile sale s'au nimicit. Mama flămânzită și plină de îngrijorare pe lângă dorul după puilul ei dus, mai trebuie să vadă de un nepotel, rămas orfan de tată și poate în urmă și de mamă, n'are nutremânt și n'are de unde să-i tindă hrană. Familii desperate, retrase de groaza focului și reîntoarse în satele și orașele pustiite, privesc cu lacrimi în ochi și dureros la locurile și vetrele lor distruse și pline de jale, sunt silite să părăsească acele locuri și să-se retragă în locuri necunoscute. Resfirați în lumea largă pribegesc prizonierii flămânzi, rupți și goi, fără știre dela ai lor, cu dorul în piept de a-se fini

odată războiul, ca cu dragoste să se reîntoarcă la vetrele lor, la cei dulci și dragi, să sărute cu lacrimi de mulțămărită țărâna vetrei, unde s'au născut și au petrecut.

Totul este pustiu, totul groaznic și desperat. Nimeni n'are voie, nimeni nu se însuflețește de nimica și fiecare debil, cunoscându-și neputința ridică ochii la cer și în desperarea sufletului său își zice: Numai mâna Atotputernicului poate schimba situația.

Dumnezeu schimbă atunci, când cunoaște că omul s'a îndreptat și plinește voia sa. El schimbă, când cunoaște că scopul sfaturilor sale este ajuns. El moaie măreția regilor, El frânge puterea celor asupritori și nimiceste îngâmfarea popoarelor. El acopere și pe cel mai mic, ridică pe cel mișel din pulbere și dă fiecăruia dreptul său. Și dacă în acest potop al rezelului se lipsesc și cad milioane de jertfe, El dă fleștecăruia nutremânt, El îmbrățișează cu părintească sa dragoste și alină durerea fiecăruia.

„Fie voia sa“, căci El știe lipsele și neajunsurile popoarelor și ale omenimei. El ca atotștiutor cunoaște ce ne lipsește și duce spre pace, ca Atotputernic vede în trecutul cel îndepărtat și în viitorul cel mai apropiat, și astfel voia sa va fi și va rămânea.

Lumea a fost plină de ură și stricăciune, popoarele s'au îndușmănit și vrajba a copleșit firea omenească. N'a fost iubire, n'a fost considerație și mai pe sus de toate, n'a fost între oameni legătura aceea a dragostei evanghelice: „Iubește pe deaproapele tău, ca însuși pe tine“ ci frate a dușmănit pe frate, fiu pe tată, fiica pe mamă.

Însă pe cât e de mare focul, pe cât este de mare iadul ce se desfășură de 3 $\frac{1}{2}$ ani de zile pe toate liniile, numai *mâna lui Dumnezeu poate schimba toate*. Și schimbă atunci, când cunoaște, că omul urmărește scopuri bune, când mintea și inima să sunt așa dispuse, ca în fratele său să vadă pe adevăratul frate, semen al său.

Prin puterea aburului și a electricității a crezut lumea a nu mai ajunge în stare de foamete și golătate. Dar iată, că puterea dumnezeiască a aflat mijloc de a înfometă lumea, deși pământul acela rodește, deși în lumea mare femeile lucră sânguincios pământul și produc poate mai multe bucate decât au produs bărbații lucrători de pământ în timp de pace, totuși Dumnezeu a aflat mijloc, a lăsat războiul cumplit și crâncen, care să se deslănțuească pe întreg rotogolul pământului, ca foamea și golătatea de haine și de bucate să vină în lume și nicăiri să nu mai fie îndestul, nimenea să nu

se mai afle îndestulit și toată lumea să ducă dorul după pâine.

Iată marea și dumnezeiasca pedeapsă pe omenime și numai mâna Celui prea înalt poate schimba toate și aduce pace și liniște pe pământ.

Pentru aceea, Tu Doamne Dumnezeule păcii și al vecinicii, carele ai lăsat în lume pe om, ca în conțelegere și dragoste să trăiască și locuiască împreună pe pământ, să facă voia Ta și cele plăcute Ție, să fie coroana tuturor fapturilor și cu sfatul și înțelepciunea dăruită de Tine, să stăpânească mările, uscatul și văzduhul, să creieze lucruri mari și minunate, prin cari să se arate mărirea Ta, să-se cunoască, că tu singur ești cea-ce conduci destinele omenești și măsuri pasul omenimei, fă, ca și aceste vremi cumplite și pline de groază să înceteze, urgia și răutatea dintre oameni să peară și în lume să se sălășluiască lumina și pacea.

Să se sălășluiască lumina cea adevărată, ca nevăzând oamenii, să vadă cele-ce se întâmplă prin aceste groaznice vremi și luminați cu lumina cunoștinței binelui, să părăsească ura și dușmănia și prin dragostea Ta cea probagată de marele dascăl dela Nazaret, să se sălășluiască în inima lor pacea cea adevărată, pentru că numai Tu ești, cea-ce ai dat și dai în pilde oamenilor a te cunoaște, numai tu ești cea-ce în trecut din veci ai fost ocrotitorul mângăitorul și scutitorul celor orfani și lipsiți, fi deci pentru ai noștri rămași în popor și în lume, mângâiere și adevăratul părinte!

Distingereea părintelui Dr Aurel Mihaescu.

Prea Sfinția Sa părintele episcop *Miron* a distins din prilejul sărbătorii „Nașterii Domnului” pe părintele Dr Aurel Mihaescu din Logoj cu *brâu roșu*. Cu greu s'ar putea închipui o distingere mai nimerită, ca aceasta. Ea este recunoașterea din partea Prea Sfinției Sale a calităților de preot, cari îl împodobesc pe părintele Dr Mihaescu. Fapta arhierească aruncă razele unei cinste alese asupra părintelui, a trezit însă o adevărată îndestulare sufletească și la toți credincioșii din Logoj, cari de-opotrivă îl stimează și îl iubesc.

De aceea actul predării acestei distincții, întâmplat în a doua zi de Crăciun în cursul slujbei dumnezeiești, a fost nu numai o simplă lucrare făcută pentru ochii lumii, ci o adevărată sărbătoare.

Prea On. Domn protopop al Logojului, Dr George Popovici, prețuind hărnicia celui distins, a ținut să arăte în o cuvântare aleasă, însemnătatea marelui cinste de care a fost învrednicit părintele Dr Mihaescu.

Părintele protopop a scos la iveală laudabilele însușiri ale părintelui Mihaescu. Acestea sunt: dragostea lui pentru Casa Domnului; conștiințiozitatea și zelul întru împlinirea tuturor datorințelor sale de slujitor al altarului și de păstor al credincioșilor; tactul și blândețea lui, ce le-a dovedit totdeauna față de toți credincioșii; pregătirea lui în cele sfinte și dumnezeiești, din care ca

dintr'o comoară a împărțit tuturor, celor mari și celor mici, mai ales în slujba sa grea de catihet, săvârșind în 30 ore la săptămână și munca sămănătorului învățăturilor sfinte....

Predându-i-se semnul distincției, părintele Mihaescu aduce fiecești mulțumiri P. S. Sale, pentru că l-a aflat demn de a-i recunoaște și în mod vădit modestele sale servicii, mulțamește și P. On. D. protopop pentru bunăvoința și ocrotirea, ce i'a aratat-o întotdeauna — încă din frageda sa pruncie — apoi pentru alesele cuvinte ce i-le-a adresat în ziua acestei bucurii a lui.

Făgăduințe în fața sfântului altar și a mulțimei credincioșilor, că — având ajutorul Celui prea înalt nici în viitor nu se va abate de la calea sa, ci se va sili să facă tot ce-i stă în putere pentru împlinirea cu cinste a sfintei sale chemări.

Toți credincioși au fost adânc pătrunși de fapta încununării vrednicilor părintelui Aurel și de felul cum li s'a adus la cunoștință darul și lauda arhierească. Îl aclamau cu toții, iar unde-va între mulțimea credincioșilor, plină de fericire și duioșie lăcrima... o mamă. Și toți se bucurau împreună cu el, pentru că toți au învățat să-l iubească, să-l aibe în drag. Nici nu se putea altfel, doar el e bunătatea intrupată; plin de cucernicie în s. biserica, neprihănit în afară, iubit de poporenii și respectat de cei de altă lege.

Lauda, ce a dobândit-o să-i fie de folos; să-i fie călăuzitoare în viitor și aducătoare de bine pentru parohie.

Să-l trăiască Dumnezeu la mulți ani!

V.

Pentru orfani

Delinești.

Aci a colectat preotul Muntean dela puțini suma însemnată de 209 c. 34 fil., contribuind preotul cu 20 c., Persida Popovici, preteasă văduvă, Alex. Bocșan, notar, Simeon Daia, Nicolae Vodă, C. Velcu, învățător câte 10 c., Ioan Sêrbu, Const. Roșca neguțător, Petru Roșca, Ruja Iacobescu, învățătoare, N. Ivanici, Ianăș Drăgan, Ianăș Adam, Miuți Magheți, Petru Lepa, Ioan Chincea, Ioan Lepa, Klein Ignăț câte 5 c., Solomia Crina 7 c., Cristina Vacărescu 4 c., Alții 1—2. Comuna 100 c.

filia Goleț

Încă contribuie cu suma de 82 c. 80 fil.

Iaz.

Preotul Ioan Popovici a colectat din această mica parohie însemnata sumă de 260 c., pe lângă discul de 77 c. și de o sumă adunată în deosebi pentru orfanii ostașului Toma Curuți; dând banii tutorelui orfanilor. Au dăruit preotul Ioan Popovici cu soția sa Marioara suma frumoasă de 50 c., Nistor Popovici, învățător în pens. 20 c. Toma Sêrbu, Zosim Măncoi câte 10 c. Moise Zigris, Toma Marcu, Alexa Tigriș câte 5 c; Trăilă Bistriean, Samfir Antug câte 4 c. Comuna 100 c. Alții 1—2—3 și mai puțin.

Jupa.

Cu 52 c., contribuind preotul Iosif Mircea 5 c., Trifu Radu 10 c., Comuna 20 c. Ioan Jurma 5 c.

Maciova.

Nr. 8078 Șc. ex 1917.

Preotul Ioan Borlovan adună 183 c. 40 fil. Toți au dăruit cel puțin 2 c., iară preotul și soția sa Elena 18 c., Enea Bistreanu, Nicolae Teranu, George și Terenție Mateiu câte 10 c., Ecaterina Bărbosu 14 c., Petru Stan 8 c., Elena Stan 6 c., Petru Stan, Nicolae Muntean, Trandafir Andrași câte 4 c. — Multe femei.

Ș T I R I

Mulțumită prea înaltă. Din prilejul scăpării norocoase a Majestății Sale împăratului și regelui nostru Carol al IV-lea din valurile râului Isonzo, Consistorul nostru diecezan a adresat Majestății Sale o telegramă omagială. Prim-comitele comitatului nostru comunică acum Consistorului eparhial sub 9 Ianuarie 1918 Nr. 121, că Majestatea Sa preagrațiosul nostru monarh își exprimă mulțumita Sa prea înaltă atât Prea Sfinției Sale, cât și Consistorului și poporului credincios din eparhie, pentru omagiile ce i-s'au adus.

Botezul Domnului s'a sărbăt în Caransebeș cu mare solemnitate. La sf. liturghie a slujit înalt Prea Cuvioșia Sa părintele arhimandrit, vicariu episcopesc *Filaret Musta* cu asistența Prea Cuvioșiei Sale părintelui protosinzel Dr Iosif Tr. Badescu, a protopresbiterului Andrei Ghidiu și a profesorilor-presbiteri Gheorghe Noaghea și Dr Moise Ienciu. Sfințirea apei s'a săvârșit la crucea din piața orașului, prin Prea Sfinția Sa părintele episcop *Dr E. Miron Cristea* cu asistența preoților celebranți la sf. liturghie. Responzoriile le-a ezechutat corul mixt al „Reuniunii de cântări“.

Nouii preoți militari. Preoții *Gheorghe Șdicu* din Giurgiova, *Filip Pop* din Banloc și *Ioan Guțiu* din Bocșa-română au fost chemați în calitate de preoți militari la armată.

† **Dr Victor Mihalyi de Apșa**, arhiepiscopul și mitropolitul Românilor gr. cat. din țară, a reposedat în etate de 77 de ani la Blaj. Defunctul a fost timp îndelungat și episcop al Logojului. În mormântarea s'a făcut Joi cu mare pompă. Om cinstit, tolerant și fiu devotat al neamului său fiind, s'a bucurat în viață de alese considerații.

Cunună neperitoare. Studentul la conservatorul din Praga, *Petru Bancea*, ne trimite 10 cor pentru fondul orfanilor, drept cunună neperitoare pe mormântul proaspăt al mamei sale. Bunul Dumnezeu să hărăzească odihnă vecinică acestei mame bune, care a știut să deie creștere aleasă fiului său, de care eparhia noastră leagă nădejdi frumoase.

Ordul Maria Terezia pentru un român. Majorul *Constantin Popoviciu*, care a servit și la regimentul 33 din Arad, a fost înaintat drept răsplătă pentru vitejia sa, la rangul de vice-colonel și distins cu ordul leopoldin. În luptele din urmă de pe frontul italian a săvârșit o nemaipomenită bravură chiar în fața regelui, pentru care a fost promovat să capete dela locurile mai înalte cea mai înaltă distincție militară: ordul Maria Terezia.

La Cernăuț apare din nou ziar românesc. Vechea „Foaia Poporului“ din Cernăuț organul partidului național țărănesc, care și-a sistat apariția, din cauza invaziei rușilor în Cernăuț (Iunie 1916), apare acum din nou sub conducerea d-lui deputat Onciul, ca foaie de Duminecă.

Cătră

toți învățătorii dela școalele confesionale ortodoxe-române din comitatul Căraș-Severinului.

Domnul inspector școlar r. u. din comitatul Căraș-Severinului ne aduce la cunoștință, că până acuma au murit moarte de erou 20 dintre învățătorii dela școalele acestui comitat. Dintre aceștia 8 sunt dela școalele confesionale. În scopul ajutorării văduvelor și orfanilor lor se face și din partea sa o colectă, din care promite a ajuta și familiile morților noștri.

Ne simțim deci îndatorați a contribui și noi la reușita nobilei sale scop. De aceea dispunem ca învățătorii dela școalele noastre confesionale, să caute ocazia binevenită și deși s'au mai făcut atâtea alte colecte, — să adune prin elevii școlii și în acest scop, iar rezultatul să-l trimită la adresa cunoscută a inspectoratului regesc de școale în Logoj.

Oficiile parohiale să comunice îndată acest ordin învățătorilor din parohie.

Caransebeș, 31 Dec. 1917.

Dr E. Miron Cristea
episcop.



👉 Cetiți și răspândiți 👈

„Calendarul Românului“.

Costă 1 cor. plus porto poștal.



Cetiți și răspândiți

„Lumina“

foaie religioasă-culturală pentru popor. Apare în Caransebeș în fiecare Joi, redactată fiind de cei mai buni scriitori ai noștri. Costă la an numai 12 Coroane.